

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia dla:

nazwa kierunku	Położnictwo
poziom kształcenia	pierwszy
profil kształcenia	praktyczny

Kod efektu kształcenia (kierunek)	Efekty kształcenia dla poziomu 6 PRK Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym na kierunku studiów Położnictwo absolwent:
-----------------------------------	--

NAUKI PODSTAWOWE (A):

ANATOMIA

A.W01	Określa budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym(kończyna górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) oraz czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układ płciowy, układ nerwowy i narządy zmysłów, powłoka wspólna, krążenie maczyno-płodowe);
A.W02	Opisuje budowę i funkcjonowanie miednicy kostnej i mięśni dna miednicy oraz budowę kanału rodowego;
A.U01	Zna topografię ciała ludzkiego i posługuje się mianownictwem anatomicznym;
A.U02	Wskazuje różnice w budowie i charakteryzuje funkcje życiowe człowieka dorosłego, noworodka i niemowlęcia;

FIZJOLOGIA

A.W01	Określa budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym(kończyna górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) oraz czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układ płciowy, układ nerwowy i narządy zmysłów, powłoka wspólna, krążenie maczyno-płodowe);
A.W03	Omawia neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych oraz elektrofizjologicznych;
A.W04	Wyjaśnia fizjologię rozrodu i laktacji;
A.W05	Wyjaśnia specyfikę i znaczenie oraz zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej w utrzymaniu homeostazy ustroju;
A.W06	Omawia fizjologię poszczególnych układów i narządów zmysłów;
A.W12	Zna uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh;
A.W14	Charakteryzuje podstawy działania układów regulacji (homeostaza), rozumie rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego;
A.W18	Charakteryzuje czynniki oddziałujące na opór naczyniowy przepływu krwi;
A.W28	Omawia mechanizmy regulacji metabolizmu w organizmie człowieka i biofizyczne podstawy funkcjonowania organizmu ludzkiego;
A.U03	Określa neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i wyjaśnia procesy elektrofizjologiczne zachodzące w organizmie;
A.U05	Opisuje zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy;

PATOLOGIA

A.W07	Definiuje podstawowe pojęcia patologii ogólnej z zakresu zaburzeń w krążeniu, zmian wstępnych, zmian postępowych zapaleń i nowotworów;
A.W08	Omawia wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, oddechowego, trawienno-moczowego i nerwowego oraz przebieg kliniczny zmian patomorfologicznych w poszczególnych narządach;

A.W09	Wymienia czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowanie i niemodyfikowanie;
A.U04	Interpretuje patofizjologię stresu i patofizjologię głodu tlenowego oraz dokonuje analizy patofizjologii wstrząsu;
A.U06	Powiązuje obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych oraz opisuje konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla sąsiadujących topograficznie narządów;
EMBRIOLOGIA I GENETYKA	
A.W10	Zna procesy spermatogenezy, spermiogenezy i owogenezy, zaplemnienia i zapłodnienia oraz wczesne stadia rozwoju człowieka;
A.W11	Omawia rozwój, budowę i funkcję łożyska;
A.W12	Zna uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh;
A.W13	Zna problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie w profilaktyce nowotworów oraz w diagnostyce prenatalnej;
A.W14	Charakteryzuje podstawy działania układów regulacji (homeostaza), rozumie rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego;
A.W15	Prezentuje funkcje nukleotydów w komórce, opisuje strukturę I- i II- rzędową DNA i RNA, wymienia oddziaływania stabilizujące te struktury, opisuje strukturę chromatyny;
A.W16	Opisuje budowę chromosomów oraz molekularne podłoże mutogenezy i zna profile metaboliczne podstawowych narządów;
A.W17	Zna zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech oraz dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej;
A.U07	Stosują diagnostykę dysmorfologiczną oraz wdraża techniki stosowane w badaniach genetycznych i immunologicznych;
A.U08	Szacuje ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych;
A.U14	Uczestniczy w planowaniu algorytmu postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w różnych stanach klinicznych;
BIOCHEMIA I BIOFIZYKA	
A.W18	Charakteryzuje podstawowe reakcje związków nieorganicznych i organicznych w roztworach wodnych oraz prawa fizyczne wpływające na przepływ cieczy, a także czynniki oddziałujące na opór naczyniowy przepływu krwi;
A.W19	Wyjaśnia podstawy fizyko-chemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);
A.W20	Określa fizyczne podstawy nieinwazyjnych i inwazyjnych metod obrazowania;
A.W21	Opisuje zjawiska fizyczne stanowiące podstawę współczesnej diagnostyki medycznej: a) spektroskopii magnetycznego rezonansu jądrowego (NMR- Nuclear Magnetic Resonance), b) ESR – erythrocyte sedimentation rate, c) USG, d) pozytonowej tomografii komputerowej (PET), e) RTG, f) termowizji,
A.W22	Różnicuje witaminy oraz budowę aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych;
A.W23	Opisuje biofizyczne podstawy funkcjonowania organizmu ludzkiego;
A.W28	Omawia mechanizmy regulacji metabolizmu w organizmie człowieka i biofizyczne podstawy

	funkcjonowania organizmu ludzkiego;
A.U09	Wykorzystuje znajomość praw fizyki do opisu zagadnień z zakresu biologii komórek, tkanek oraz procesów fizjologicznych, w szczególności do wyjaśnienia wpływu czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektro magnetyczne oraz promieniowanie jonizujące na organizm ludzki;
A.U10	Współuczestniczy w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biofizyki i biochemii;
MIKROBIOLOGIA I PARAZYTOLOGIA	
A.W09	Wymienia czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowanie i niemodyfikowanie;
A.W24	Definiuje podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz zna metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej;
A.W25	Różnicuje epidemiologię zakażeń wirusami, bakteriami, grzybami i pasożytami, z uwzględnieniem geograficznego zasięgu ich występowania;
A.W26	Zna problematykę funkcjonowania układu pasożyt-żywiciel w celu terapii chorób wywołanych przez pasożyty;
A.W27	Posiada wiedzę z zakresu immunoprofilaktyki zakażeń, reakcji nadwrażliwości, autoimmunizacji i podstawowych problemów transplantologii;
A.U11	Rozpoznaje najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, cykli życiowych oraz objawów chorobowych;
A.U12	Klasyfikuje drobnoustroje z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych obecnych we florze fizjologicznej;
A.U14	Uczestniczy w planowaniu algorytmu postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w różnych stanach klinicznych;
FARMAKOLOGIA	
A.W29	Charakteryzuje poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania, ich przemiany w ustroju i działania uboczne;
A.W30	Omawia podstawowe zasady farmakoterapii;
A.W31	Charakteryzuje poszczególne grupy leków i ich zastosowanie lecznicze oraz zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi;
A.W32	Omawia zasady farmakoterapii i fitoterapii w położnictwie, neonatologii i ginekologii oraz wpływ leków na płód, w tym teratogenne i embriotoksyczne działanie leków;
A.W34	Zna wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;
A.W35	Zna ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji;
A.W36	Zna zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;
A.W37	Zna grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, postaci i drogi podania;
A.U13	Szacuje niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych;
A.U14	Uczestniczy w planowaniu algorytmu postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w różnych stanach klinicznych;
A.U16	Posługuje się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;
A.U17	Posiada umiejętności umożliwiające wystawianie recept na leki niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich;
RADIOLOGIA	
A.W33	Zna problematykę diagnostyki radiologicznej.
A.U06	Powiązuje obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych oraz opisuje konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla sąsiadujących topograficznie narządów;

A.U15	Ocenia szkodliwość dawki promieniowania jonizującego i stosuje się do zasad ochrony radiologicznej.
A.U14	Uczestniczy w planowaniu algorytmu postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w różnych stanach klinicznych;
NAUKI SPOŁECZNE (B):	
PSYCHOLOGIA	
B.W01	Zna podstawowe pojęcia z zakresu psychologii dotyczące zachowania i rozwoju człowieka oraz uwarunkowań jego prawidłowego i zaburzonego funkcjonowania;
B.W02	Zna problematykę relacji człowiek-środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;
B.W03	Omawia etapy i prawidłowości rozwoju psychicznego człowieka;
B.W04	Różnicuje pojęcie emocji i motywacji oraz osobowości i jej zaburzeń;
B.W05	Zna podstawowe zagadnienia z zakresu psychologii prenatalnej i prokreacyjnej;
B.W06	Definiuje i omawia etapy rozwoju dziecka, od poczęcia do narodzin, oraz rozpoznaje czynniki psychospołeczne warunkujące jego rozwój w okresie prenatalnym;
B.W07	Zna czynniki sprzyjające tworzeniu się więzi rodziców z dzieckiem poczętym;
B.W08	Omawia psychospołeczne aspekty kolejnych okresów w życiu kobiety – od pokwitania do senu;
B.W09	Charakteryzuje istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji, definiuje modele i style komunikacji interpersonalnej;
B.W10	Wskazuje sytuacje jatrogenne w relacjach położna – pacjentka oraz położna – osoba towarzysząca rodzącej;
B.W11	Formułuje warunki prawidłowej komunikacji położna – podopieczna oraz położna – personel medyczny;
B.W12	Zna specyficzne problemy występujące w poszczególnych okresach życia kobiety, szczególnie wynikające z barier w komunikowaniu się;
B.W13	Przedstawia techniki redukcji lęku i sposoby relaksacji oraz mechanizmy powstawania, działania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;
B.U01	Opracowuje zestawienia podstawowych determinantów zdrowia;
B.U02	Ocenia wpływ choroby, hospitalizacji i innych sytuacji trudnych na stan fizyczny, psychiczny i funkcjonowanie społeczne człowieka,
B.U03	Różnicuje procesy poznawcze i zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;
B.U04	Analizuje postawy, proces kształtowania i zmian postaw oraz funkcjonowanie człowieka w grupie;
B.U05	Rozpoznaje problemy macierzyństwa u osób młodych i określa rolę wychowania seksualnego oraz wpływ prawidłowego procesu przygotowania do życia w rodzinie;
B.U06	Dokonyuje analizy i oceny funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz wskazuje i omawia elementarne formy pomocy psychologicznej;
B.U07	Prognozuje wpływ choroby i hospitalizacji na stan psychiczny człowieka oraz zależności somapsychiczne;
B.U08	Rozpoznaje psychiczne problemy par z niepłodnością i udziela im wsparcia psychicznego;
B.U09	Wskazuje i analizuje problemy psychologiczne związane z prokreacją: aborcja, poronienie, niepłodność i utrata dziecka w okresie okołoporodowym;
B.U10	Rozpoznaje problemy psychologiczne i zaburzenia psychiczne występujące w okresie ciąży, porodu i porodu;
B.U13	Dokonyuje wyboru właściwych technik redukcji lęku i metod relaksacyjnych;
B.U14	Stosuje techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;

SOCJOLOGIA	
B.W14	Omawia wybrane teorie i metody modelowania rzeczywistości z perspektywy socjologii, mające zastosowanie w pielęgniarstwie i opiece położniczej;
B.W15	Omawia wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;
B.W16	Charakteryzuje zakres interakcji społecznej i procesu socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu;
B.W17	Definiuje pojęcia: rodziny, grupy, organizacji i instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu oraz zna zasady ich funkcjonowania;
B.W18	Różnicuje pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej;
B.W19	Definiuje i interpretuje zjawisko nierówności klasowe, etnicznej, płci i dyskryminacji;
B.W20	Zna strukturę i dynamikę rodziny, społeczne konsekwencje choroby, bezdietności i ciąży niepożądanego oraz problemy nieletnich i samotnych matek;
B.U15	Analizuje i krytycznie ocenia zjawisko dyskryminacji i rasizmu;
B.U16	Kontroluje i koordynuje działania zapobiegające dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży;
PEDAGOGIKA	
B.W02	Zna problematykę relacji człowiek-środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;
B.W21	Określa podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji i umierania);
B.W22	Zna problematykę procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej;
B.W23	Zna metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i dorosłych;
B.U11	Kontroluje błędy i bariery w procesie komunikowania się oraz wskazuje umiejętność aktywnego słuchania;
B.U12	Wykorzystuje techniki komunikacji werbalnej, niewerbalnej i parawerbalnej w opiece zdrowotnej;
B.U17	Opracowuje programy edukacyjne dotyczące podstawowych zasad zachowania higieny osobistej – projekty działań prozdrowotnych w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy dla różnych grup odbiorców, np. dziewcząt w okresie pokwitania, kobiet na potrzeby opieki przedkonceptyjnej, dzieci w okresie przedszkolnym;
PRAWO	
B.W24	Zna miejsce prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;
B.W25	Zna w podstawowym zakresie przepisy prawne dotyczące ubezpieczeń zdrowotnych w Polsce i w Unii Europejskiej oraz wybrane trendy w polityce ochrony zdrowia w Polsce i w państwach członkowskich Unii Europejskiej;
B.W26	Definiuje podstawy prawne wykonywania zawodu położnej: a) prawa i obowiązki położnej wynikające z ustawy o zawodach pielęgniarstwa i położnictwa, b) strukturę organizacyjną i zasady funkcjonowania samorządu zawodowego pielęgniarstwa i położnictwa, zadania samorządu w zakresie przyznawania prawa wykonywania zawodu i wydawania pozwolenia na prowadzenie indywidualnej lub grupowej praktyki położniczej;
B.W27	Różnicuje odpowiedzialność karną, cywilną i pracowniczą związaną z wykonywaniem zawodu położnej;
B.W28	Omawia Ustawę o Prawach Pacjenta, Kartę Praw Człowieka, Kartę Praw Dziecka oraz Kartę Praw Rodzącej;
B.W61	Zna przepisy prawne dotyczące ochrony prawnej matki i dziecka oraz pracy położnych;
B.U28	Dokonyuje analizy konfliktu w miejscu pracy, prowadzi negocjacje, podejmuje próbę rozwiązania konfliktu;

B.U29	Różnicuje zakres uprawnień, obowiązków zawodowych i powinności moralnych w zindywidualizowanej sytuacji podmiotu opieki;
B.U30	Kontroluje czynniki obciążające w pracy położnej oraz sprzyjające występowaniu chorób zawodowych i wypadków przy pracy;
ZDROWIE PUBLICZNE	
B.W25	Zna w podstawowym zakresie przepisy prawne dotyczące ubezpieczeń zdrowotnych w Polsce i w Unii Europejskiej oraz wybrane trendy w polityce ochrony zdrowia w Polsce i w państwach członkowskich Unii Europejskiej;
B.W29	Przedstawia genezę, założenia i zadania zdrowia publicznego w ramach systemowej koncepcji ochrony zdrowia;
B.W30	Wskazuje kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;
B.W31	Różnicuje podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;
B.W32	Klasyfikuje czynniki warunkujące zdrowie w ujęciu jednostkowym i globalnym;
B.W33	Omawia zasady racjonalnego żywienia w świetle najnowszych badań naukowych;
B.W34	Charakteryzuje istotę profilaktyki i prewencji chorób;
B.W35	Omawia podstawy organizacji Narodowego Systemu Zdrowia w Polsce;
B.W36	Zna działania w zakresie polityki zdrowotnej i społecznej prowadzonej przez państwo na rzecz zdrowia publicznego;
B.W37	Wyjaśnia założenia modeli edukacji zdrowotnej, w tym model medycyny rodzinnej, oraz rolę i zadania położnej podstawowej opieki położnej;
B.W38	Wymienia zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Polsce oraz wybranych krajach Unii Europejskiej;
B.W39	Określa swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy;
B.W40	Omawia strukturę i funkcje przedsiębiorstw podmiotu leczniczego, ze szczególnym uwzględnieniem opieki nad kobietami i dziećmi;
B.W41	Omawia pojęcia: stanowisko pracy, odpowiedzialność, obowiązki i uprawnienia, czas pracy, praca zmianowa, rozkład czasu pracy, standard opieki, procedura, algorytm;
B.W42	Charakteryzuje podstawowe metody organizacji opieki położniczej i rodzaje dokumentacji obowiązującej na położniczych stanowiskach pracy;
B.W43	Definiuje i charakteryzuje zjawiska: obciążenie pracą, choroba zawodowa, wypadek przy pracy, poszukiwanie pracy, planowanie pracy własnej oraz ranga własnego rozwoju zawodowego;
B.W44	Wskazuje typowe etapy procesu poszukiwania pracy;
B.W45	Opisuje etapy planowania pracy własnej i ich znaczenie dla rozwoju zawodowego;
B.W46	Definiuje pojęcie jakości w opiece zdrowotnej i pielęgnowaniu oraz różnicuje kryteria opieki zdrowotnej oraz pielęgnarskiej;
B.W47	Zna rolę standardów w zapewnieniu jakości opieki położniczej;
B.W48	Opisuje podstawy formalno-prawne organizowania indywidualnej i grupowej praktyki pielęgnarskiej lub położniczej i zasady obowiązujące przy kontraktowaniu świadczeń w ramach tych praktyk;
B.W49	Omawia istotę, strategię i mechanizmy negocjacji w strukturach organizacji oraz metody rozwiązywania konfliktów;
B.U01	Opracowuje zestawienia podstawowych determinantów zdrowia;
B.U18	Ocenia globalne trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;
B.U19	Analizuje i ocenia funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikuje źródła finansowania;
B.U20	Projektuje metody i formy profilaktyki chorób oraz kształtowania prawidłowych zachowań zdrowotnych wobec różnych grup społecznych;
B.U21	Analizuje i ocenia stan zatrudnienia i rozmieszczenia kadr położnych w kraju przez pryzmat polityki zdrowotnej i społecznej prowadzonej przez państwo na rzecz zdrowia publicznego;

B.U22	Analizuje i ocenia funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej nad kobietą w różnych okresach jej życia oraz identyfikuje i wskazuje źródła ich finansowania;
B.U23	Powiązuje elementy stanowiska pracy położnej ze strukturą organizacyjną miejsca pracy, odpowiedzialnością oraz zakresem obowiązków i uprawnień, a także szacuje korzyści wynikające z outsourcingu usług;
B.U24	Zna etapy aktywnego poszukiwania pracy i proces tworzenia indywidualnych i grupowych praktyk położniczych;
B.U25	Rozwija umiejętności aktywnego poszukiwania pracy (curriculum vitae, list motywacyjny, rozmowa kwalifikacyjna, autoprezentacja);
B.U26	Ocenia jakość opieki położniczej;
B.U27	Przygotowuje umowę cywilnoprawną na potrzeby podpisania kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia;
FILOZOFIA I ETYKA ZAWODU POŁOŻNEJ	
B.W50	Różnicuje przedmiot etyki ogólnej i zawodowej;
B.W51	Posiada wiedzę z zakresu koncepcji filozoficzno-etycznych przydatnych w pielęgniarstwie (psychologiczno-personalistyczna, egzystencjalistyczna, kosmiczno-ewolucyjna, etyka niezależna Tadeusza Kotarbińskiego);
B.W52	Charakteryzuje istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy położnej;
B.W53	Zna problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności oralnych w pracy położnej;
B.W54	Zna treść kodeksu etyki zawodowej pielęgniarki i położnej;
B.W55	Zna rodowód ideowo-historyczny etyki położnictwa
B.W56	Przedstawia ewolucję norm moralnych w zakresie sprawowania opieki położniczej i zasad postępowania z nowonarodzonym dzieckiem;
B.W57	Zna najczęściej występujące dylematy etyczne i ich przyczyny oraz możliwe rozwiązania;
B.W58	Wskazuje problemy bioetyczne w aspekcie: sztucznej prokreacji, transplantacji, eksperymentów medycznych (np. klonowanie embrionów ludzkich) i eutanazji;
B.W59	Opisuje wkład położnych i lekarzy w rozwój opieki położniczej w Polsce i Europie;
B.W60	Przedstawia historyczne formy kształcenia w zawodzie akuszerki oraz proces powstawania pierwszych szkół dla położnych, regulaminów i wymagań stawianych kandydatkom;
B.W61	Zna rolę zawodową położnej w ujęciu historycznym i współczesnym;
B.U29	Różnicuje zakres uprawnień, obowiązków zawodowych i powinności moralnych w zindywidualizowanej sytuacji podmiotu opieki;
B.U31	Szanuje godność osoby ludzkiej w relacji z podopieczną i jej rodziną;
B.U32	Stosuje zasady moralne w realizacji roli zawodowej położnej oraz zinternalizuje własne wartości;
B.U33	Analizuje przebieg procesów społeczno-organizacyjnych mających wpływ na profesjonalizację zawodu położnej na przestrzeni dziejów;
B.U34	Analizuje historyczne uwarunkowania roli zawodowej położnej i jej wpływ na współczesne położne;
JĘZYK ANGIELSKI	
B.W62	Zna język angielski na poziomie biegłości B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;
B.U35	Analizuje piśmiennictwo w języku angielskim;
B.U36	Porozumiewa się w języku angielskim w sposób odpowiadający poziomowi biegłości B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI POŁOŻNICZEJ(C):	

PODSTAWY OPIEKI POŁOŻNICZEJ	
C.W01	Zna istotę zawodu położnej i sposób jej przygotowania do pełnienia samodzielnej roli zawodowej;
C.W02	Charakteryzuje metody, sposoby, zasady, techniki i procedury stosowane w opiece nad ciężarną, rodzącą, położnicą i jej dzieckiem oraz nad kobietą zagrożoną chorobą i chora ginekologicznie;
C.W03	Opisuje działania i zasady przygotowania położnej do instrumentowania oraz zabiegów diagnostycznych;
C.W04	Opisuje modele, standardy i procedury wykorzystywane w pracy położnej oraz istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i strukturę wykonania podstawowych czynności położniczych;
C.W05	Omawia udział położnej w procesie diagnozowania, leczenia, rehabilitacji i pielęgnowania kobiety w różnych okresach jej życia i stanie zdrowia;
C.W06	Opisuje proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady stosowania) i primary nursing (istota, odrębności oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarstwa);
C.W07	Zna etapy procesu pielęgnowania jako metody pracy położnej w opiece nad kobietą, dzieckiem i jej rodziną;
C.W08	Zna zasady dokumentowania stanu zdrowia odbiorcy usług medycznych i prowadzenia dokumentacji medycznej;
C.W09	Zna zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego w celu zapobiegania zakażeniom wewnątrzszpitalnym;
C.U01	Posługuje się właściwym nazewnictwem z zakresu opieki położniczej, neonatologii i ginekologii oraz interpretuje podstawowe pojęcia z zakresu praktyki zawodowej położnej;
C.U02	Wykonuje oraz dokumentuje podstawowe zabiegi higieniczne, pielęgnacyjne, diagnostyczne i lecznicze, w tym: a) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne u różnych grup podopiecznych, b) dokonuje pomiarów: temperatury ciała, tętna, ciśnienia tętniczego krwi, pulsoksymetrii, masy ciała i wzrostu, c) ocenia stan świadomości i przytomności, d) wykonuje zabiegi ułatwiające wydalanie gazów i stolca, e) podaje leki różnymi drogami, f) stosuje tlenoterapię doraźną, g) przeprowadza cewnikowanie i płukanie pęcherza moczowego, h) pobiera wymazy z pochwy, rany pooperacyjnej, ucha, nosa, gardła, odbytu, okolic cewki moczowej i okolic oka noworodka, i) pobiera krew żylną i włóśniczkową, j) dokonuje pomiaru poziomu glukozy we krwi, k) wykonuje wstrzyknięcia domięśniowe, podskórne, śródskórne i dożylnie, l) zakłada wkłucie do żyły obwodowej, m) wykonuje cewnikowanie żyły pępowinowej, n) przeprowadza płukanie żołądka, o) wykonuje proste diagnostyczne testy paskowe, p) przygotowuje odbiorcę swoich usług, siebie i stanowisko pracy do przeprowadzenia badań i zabiegów, q) przygotowuje zestawy do badań oraz zabiegów diagnostycznych i leczniczych stosowanych w położnictwie, neonatologii i ginekologii, r) uczestniczy w zabiegach diagnostycznych i leczniczych stosowanych w położnictwie, neonatologii i ginekologii, s) wykonuje testy przesiewowe u noworodków;
C.U03	Stosuje zasady aseptyki i antyseptyki;
C.U04	Planuje wdraża postępowanie w przypadku ekspozycji na zakażenie;
C.U05	Stosuje wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad kobietą, noworodkiem i ich rodziną;

C.U07	Przeprowadza zabiegi usprawniające w położnictwie, ginekologii i neonatologii .
PROMOCJA ZDROWIA	
C.W10	Omawia paradygmaty zdrowia, zachowania zdrowotne i czynniki wpływające na stan zdrowia;
C.W11	Zna elementy oceny stanu zdrowia;
C.W12	Omawia modele promocji zdrowia i metody kształtowania zachowań prozdrowotnych;
C.W13	Zna podstawowe zagadnienia dotyczące promocji zdrowia, profilaktyki i edukacji zdrowotnej;
C.W14	Omawia strategię, metody, techniki, ewaluację i pomiar stosowany w edukacji zdrowotnej;
C.U08	Ocenia potencjał zdrowotny jednostki i rodziny z rozpoznaniem czynników ryzyka chorób wynikających ze stylu życia;
C.U09	Realizuje programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej dostosowane do rozpoznawanych potrzeb zdrowotnych i warunków panujących w środowisku życia pacjenta i dokonuje ich ewaluacji;
C.U10	Identyfikuje i kwalifikuje pacjentkę do grup dyspenseryjnych;
C.U11	Formułuje wytyczne do opracowania programów promocji zdrowia;
C.U12	Modyfikuje programy promocji zdrowia w celu dostosowania ich do potrzeb odbiorców swoich usług;
C.U13	Wdraża rekomendacje i standardy postępowania promującego zdrowie;
PODSTAWOWA OPIEKA ZDROWOTNA	
C.W15	Omawia organizację i zadania podstawowej opieki zdrowotnej;
C.W16	Określa kompetencje położnej rodzinnej w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy;
C.W17	Wskazuje działania położnej w realizacji zadań wynikających z programów polityki zdrowotnej;
C.U14	Realizuje świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej;
C.U15	Diagnostyka sytuacji kobiety i jej rodziny w środowisku zamieszkania i podejmuje działania na rzecz ochrony zdrowia kobiety i jej rodziny;
C.U16	Przekazuje lekarzowi podstawowej opieki zdrowotnej informacje o problemach zdrowotnych pacjentów, które wykraczają poza jej kompetencje;
C.U17	współpracuje z zespołem opiekującym się kobietą i jej rodziną (pielęgniarką rodzinną, lekarzem rodzinnym, pracownikiem socjalnym);
C.U18	Rozpoznaje przemoc domową i inne patologie społeczne oraz dokonuje interwencji w sytuacji kryzysu rodziny;
C.U19	Przygotuje ofertę konkursową do kontraktowania usług pielęgniarско-położniczych;
DIETETYKA	
C.W18	Opisuje podstawy żywienia dietetycznego u dorosłych i dzieci w stanie zdrowia i choroby;
C.W19	Zna rodzaje diet, ze szczególnym uwzględnieniem diety kobiety ciężarnej i karmiącej, oraz zasady układania jadłospisów;
C.W20	Objaśnia zasady żywienia w chorobach nowotworowych narządu rodnoego i piersi;
C.W46	Zna środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
C.U20	Przeprowadza wywiad, na podstawie którego ocenia stan odżywienia i sposób żywienia, oraz prowadzi poradnictwo w zakresie żywienia dzieci i dorosłych w zdrowiu i chorobie;
C.U21	Monitoruje żywienia dojelitowe i pozajelitowe, nadzoruje odrębności żywienia zbiorowego oraz rozpoznaje powikłania dietoterapii;
C.U22	Planuje podstawowe diety pod względem ilościowym i jakościowym, w tym diety dla kobiety w okresie ciąży i karmienia piersią;
C.U28	Korzysta z baz danych, w tym internetowych i wyszukuje potrzebne informacje do badań naukowych;
C.U44	Posiada umiejętność doboru środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i umiejętności umożliwiające wystawianie recept na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz potrafi

	udzielać informacji o ich stosowaniu;
BADANIA FIZYKALNE	
C.W21	Omawia badanie podmiotowe ogólne i szczegółowe, zasady jego prowadzenia i dokumentowania;
C.W22	Charakteryzuje techniki badania fizykalnego i kompleksowego badania fizykalnego pacjenta dla potrzeb opieki położniczej;
C.W23	Określa znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego przy dokonywaniu oceny stanu zdrowia podopiecznej;
C.U06	Wykonuje pełne badanie fizykalne (podmiotowe i przedmiotowe) u kobiety ciężarnej, rodzącej, położnicy, chorej ginekologicznie i w innych okresach życia kobiety oraz u noworodka, a także interpretuje i dokumentuje uzyskane wyniki na potrzeby diagnozy położniczej;
C.U23	Przeprowadza badanie fizykalne, rozpoznaje i interpretuje podstawowe odrębności w badaniu noworodka, kobiety w okresie rozrodczym, dojrzałej i w senu;
C.U24	Rozpoznaje proces chorobowy i nieprawidłowości w budowie morfologicznej i anatomicznej w trakcie badania fizykalnego;
C.U25	Dokumentuje wyniki badania fizykalnego i wykorzystuje do oceny stanu zdrowia noworodka, kobiety w okresie rozrodczym, dojrzałej i w senu;
C.U26	Stosuje odpowiednie metody i techniki badania fizykalnego w zależności od stanu podopiecznej oraz różnic kulturowych i religijnych;
BADANIA NAUKOWE W POŁOŻNICTWIE	
C.W24	Definiuje przedmiot, cel, obszar badań oraz paradygmaty pielęgniarstwa;
C.W25	Charakteryzuje etapy postępowania badawczego;
C.W26	Zna zasady formułowania celu badań, problemów i hipotez badawczych;
C.W27	Opisuje metody i techniki badań;
C.W28	Określa zasady interpretowania danych empirycznych i wnioskowania;
C.W29	Konstruuje projekt badawczy w ramach badań jakościowych;
C.W30	Zna podstawowe pojęcia z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej;
C.W31	Określa istotę etyki w badaniach naukowych;
C.U27	Planuje i wykonuje proste badania naukowe, konstruuje narzędzia badawcze;
C.U28	Korzysta z baz danych, w tym internetowych i wyszukuje potrzebne informacje do badań naukowych;
C.U29	Uczestniczy w realizacji projektu badawczego oraz opracowuje i realizuje własny projekt badawczy w ramach badań o charakterze jakościowym;
C.U30	Postępuje zgodnie z zasadami etyki badań naukowych i ochrony własności intelektualnej;
C.U31	Opracowuje własny projekt badawczy w ramach badań jakościowych;
C.U32	Dobiera odpowiedni test statystyczny do badań oraz przeprowadza podstawowe analizy i interpretuje ich wyniki;
ZAJĘCIA FAKULTATYWNE DO WYBORU:	
ZAKAŻENIA SZPITALNE	
C.W32	Charakteryzuje epidemiologię zakażeń szpitalnych i system ich kontroli;
C.W33	Wyjaśnia mechanizm i sposób postępowania w różnych rodzajach zakażeń;
C.W34	Zna standardy zapobiegania zakażeniom szpitalnym;
C.W35	Wie na czym polega dezynfekcja, sterylizacja, aseptyka, antyseptyka, kontaminacja i dekontaminacja;
C.U35	Postępuje zgodnie ze standardami zapobiegania zakażeniom szpitalnym;
C.U36	Współpracuje z pielęgniarką lub położną epidemiologiczną i laboratorium mikrobiologiczną;
C.U37	Rozpoznaje i rejestruje zakażenia szpitalne;
C.U38	Stosuje środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniem;

JĘZYK MIGOWY

C.W36	Zna podstawy języka migowego;
C.W37	Zna klasyfikację i przyczyny zaburzeń słuchu i mowy;
C.W38	Omawia sposoby i środki komunikowania się z osobą głuchoniemą i niesłyszącą;
C.W39	Zna daktylograficzne: statyczne, dynamiczne, liczbowe i idiograficzne;
C.U33	Posługuje się językiem migowym w kontakcie z osobą słabo słyszącą i niesłyszącą;
C.U34	Stosuje zasady surdopedagogiki do informowania osoby z uszkodzeniem słuchu o proponowanych i podejmowanych działaniach medycznych;

PROMOCJA ZDROWIA PSYCHICZNEGO

C.W40	Zna klasyfikację objawów i zaburzeń według Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10 w tym zaburzeń depresyjnych, schizofrenicznych, lękowych, otępiennych i uzależnień;
C.W41	Definiuje zdrowie psychiczne, wymienia zagrożenia i pozytywne czynniki jego kształtowania;
C.W42	Różnicuje zaburzenia psychopatologiczne i psychiczne;
C.W43	Zna zasady postępowania profilaktycznego i metody psychoterapeutyczne stosowane wobec osób z różnymi zaburzeniami psychicznymi;
C.W44	Omawia rolę położnej w profilaktyce wypalenia zawodowego i agresji;
C.W45	Określa rolę i znaczenie wsparcia społecznego;
C.U39	Przestrzega przepisów prawnych dotyczących ochrony zdrowia psychicznego;
C.U40	Rozpoznaje potrzeby podopiecznych w zakresie zdrowia psychicznego i podejmuje działania w zakresie promocji zdrowia psychicznego;
C.U41	Stosuje metody konstruktywnego pokonywania stresu oraz propaguje styl życia sprzyjający zdrowiu psychicznemu;
C.U42	Rozpoznaje stan po spożyciu alkoholu, narkotyków i innych używek;
C.U43	Rozpoznaje zaburzenia depresyjne, lękowe, otępienie i schizofreniczne oraz zapewnia konieczną pomoc.

NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ (D):

TECHNIKI POŁOŻNICZE I PROWADZENIE PORODU

D.W01	Charakteryzuje zasady opieki położniczej podczas porodu fizjologicznego i patologicznego;
D.W02	Omawia mechanizm porodu w położeniu podłużnym główkowym, w ułożeniach odgięciowych, przy nieprawidłowym ułożeniu główki, w położeniach miednicowych, przy nieprawidłowej budowie miednicy kostnej i w porodach bliźniaczych;
D.W03	Wymienia i charakteryzuje nefarmakologiczne metody indukcji i stymulacji czynności skurczowej;
D.W04	Opisuje zadania położnej podczas porodów zabiegowych;
D.W05	Wskazuje zasady postępowania w przypadku krwotoków położniczych;
D.W06	Określa udział położnej w procesie diagnostyki w okresie okołoporodowym;
D.W07	Omawia zasady psychoprofilaktyki porodu, ze szczególnym uwzględnieniem metod łagodzenia bólu;
D.W08	Definiuje poród rodzinny, naturalny i aktywny;
D.W09	Omawia zasady prowadzenia porodu w alternatywnych miejscach, w tym w wodzie i w warunkach pozaszpitalnych;
D.W10	Omawia najnowsze wytyczne WHO, ICM i FIGO (International Federation of Gynecology and Obstetrics) dotyczące prowadzenia porodu przez położną, polski standard opieki okołoporodowej oraz zasady prowadzenia dokumentacji położniczej;
D.W11	Opisuje opiekę nad noworodkiem po porodzie;
D.W27	Omawia zasady monitorowania przebiegu porodu przez obserwacje i zastosowanie metod takich jak: KTG, USG, EKG wewnątrzmaciczne płodu i badania krwi włośniczkowej płodu;

D.W30	Rozpoznaje potrzeby kobiety rodzącej w zakresie promocji zdrowia;
D.U01	Dokonuje oceny stanu rodzącej przy pomocy dostępnych metod i środków;
D.U02	Rozpoznaje i eliminuje czynniki ryzyka w przebiegu porodu, a w razie konieczności zapewnia kobiecie i jej dziecku opiekę sprawowaną przez specjalistów;
D.U03	Wykonuje badania służące ocenie stanu zdrowia płodu, ciężarnej i rodzącej oraz interpretuje ich wyniki;
D.U05	Stosuje w swojej pracy zasady wynikające z wytycznych WHO, ICM, FIGO i Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego (PTG);
D.U07	Ustala indywidualne plany porodu w odniesieniu do rodzącej, a w razie konieczności dokonuje ich modyfikacji;
D.U08	Prognozuje prawdopodobny przebieg porodu i ocenia możliwości odbycia porodu drogami i siłami natury;
D.U09	Planuje postępowanie położnicze i obejmuje opieką położniczą kobietę ciężarną, rodzącą i położnicę, w zależności od rozpoznanej sytuacji położniczej;
D.U10	Wdraża standardy dotyczące przebiegu porodu przedwczesnego;
D.U11	Rozpoznaje początek porodu i ocenia postęp porodu na podstawie badania zewnętrznego, wewnętrznego i obserwacji zachowania rodzącej;
D.U12	Prowadzi psychoprofilaktykę porodową i stosuje niefarmakologiczne metody łagodzenia bólu porodowego;
D.U13	Wykonuje i interpretuje badanie KTG (kardiotokograficzne);
D.U14	Prowadzi I, II, III i IV okres porodu, przeprowadzając konieczne procedury;
D.U15	Nacina krocze, po uprzednim znieczuleniu, oraz szyje krocze nacięte lub pęknięte I stopnia;
D.U16	Rozpoznaje pęknięcie krocza II, III i IV stopnia oraz asystuje lekarzowi przy zabiegu szycia krocza;
D.U17	W ramach udzielania pierwszej pomocy położniczej: a) zabezpiecza dostęp do żyły obwodowej, b) podaje wlew kroplowy, c) stosuje tlenoterapię, d) utrzymuje drożność dróg oddechowych, e) wykonuje czynności resuscytacyjne u kobiety i noworodka, f) zabezpiecza ranę krocza lub szyjki macicy, g) wykonuje ręczne wydobywanie łożyska, h) dokonuje obrotu wewnętrznego w przypadku porodu drugiego bliźniaka, i) udziela pomocy ręcznej w porodzie miednicowym;
D.U18	Rozpoznaje krwotok położniczy i postępuje zgodnie z obowiązującymi rekomendacjami;
D.U19	Wykonuje zabiegi okołoporodowe u noworodka i ocenia jego stan według obowiązujących skal oceny;
D.U21	Przestrzega zasad aseptyki i antyseptyki;
D.U22	Posługuje się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi;
D.U23	Stosuje procedury postępowania z narzędziami po porodzie i po zabiegach położniczych (dezynfekcja, przygotowanie do sterylizacji), zgodnie z wymogami sanitarno-higienicznymi;
D.U25	Realizuje zadania położnej w opiece profilaktycznej, diagnostycznej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej nad kobietami po porodzie wynikające z obowiązujących przepisów prawnych oraz standardów postępowania położniczego;
D.U32	Planuje i realizuje opiekę położniczą nad rodzącą w przebiegu porodu powikłanego współistniejącymi chorobami położniczymi i niepołożniczymi;
POŁOŻNICTWO I OPIEKA POŁOŻNICZA	
D.W12	Opisuje rolę położnej w opiece przedkoncepcyjnej i w okresie przygotowania do rodzicielstwa;
D.W13	Zna pojęcie ciąży biologicznie przenoszonej i przeterminowanej;
D.W14	Charakteryzuje metody regulacji poczęć;

D.W15	Omawia zadania położnej w monitorowaniu ciąży fizjologicznej i ocenie ryzyka położniczego;
D.W16	Omawia metody oceny dojrzałości płodu i wydolności łożyska oraz sposoby postępowania położniczego, w tym testy biofizyczne, liczenie ruchów płodu, test niestresowy (NST) i test wysiłkowy skurczów (CST);
D.W17	Przedstawia udział położnej w profilaktyce i czynnościach diagnostyczno-lecznicznych w przypadku powikłanego przebiegu ciąży, porodu oraz występowania chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę i chorób niepołożniczych;
D.W18	Omawia połóg prawidłowy i nieprawidłowy oraz określa zakres opieki realizowanej przez położną nad położnicą, noworodkiem i ich rodziną;
D.W19	Omawia proces laktacji oraz działania edukacyjne położnej dotyczące promocji karmienia piersią;
D.W20	Omawia udział położnej w prowadzeniu intensywnego nadzoru położniczego w stosunku do ciężarnej, rodzącej, położnicy w stanach nagłych;
D.W21	Charakteryzuje metody diagnostyczne w położnictwie oraz określa rolę położnej w przygotowaniu kobiety i sprzętu do ich wykonania;
D.W22	Omawia mechanizmy zakażenia płodu podczas chorób bakteryjnych, pasożytniczych i wirusowych oraz opisuje zasady postępowania diagnostyczno-lecznicznego;
D.W23	Przedstawia wytyczne dotyczące postępowania z ciężarną, rodzącą i noworodkiem zakażonymi wirusami HIV, HBV, HSV, HCV;
D.W24	Opisuje wskazania do poradnictwa genetycznego oraz zakres diagnostyki i terapii wewnątrzmacicznej płodu;
D.W25	Omawia techniki wspomaganego rozrodu oraz zasady monitorowania ciąży po zapłodnieniu pozaustrojowym;
D.W26	Omawia rodzaje antykoncepcji;
D.W28	Omawia standardy sprawowania opieki położniczej nad ciężarną i położnicą w przypadku współistnienia chorób niepołożniczych;
D.W29	Wyjaśnia patomechanizm, diagnostykę i sposoby terapii w przebiegu ciąży, porodu i połogu z nadciśnieniem, konfliktem serologicznym, trombocytopenią, chorobą zatorowo-zakrzepową, cukrzycą i wadami serca;
D.W30	Rozpoznaje potrzeby kobiety ciężarnej, rodzącej i położnicy w zakresie promocji zdrowia;
D.W31	Różnicuje krwawienia w pierwszej i drugiej połowie ciąży (poronienie, przedwczesne oddzielanie łożyska, łożysko przodujące, zaśniad groniasty, ciąża pozamaciczna);
D.W32	Omawia postępowanie we wstrząsie i koagulopatii w położnictwie;
D.U01	Dokonuje oceny stanu ciężarnej, położnicy i noworodka przy pomocy dostępnych metod i środków;
D.U02	Rozpoznaje i eliminuje czynniki ryzyka w przebiegu ciąży, połogu, a w razie konieczności zapewnia kobiecie i jej dziecku opiekę sprawowaną przez specjalistów;
D.U03	Wykonuje badania służące ocenie stanu zdrowia płodu, ciężarnej oraz interpretuje ich wyniki;
D.U04	Podejmuje działania profilaktyczne i w zakresie promocji zdrowia w stosunku do kobiet ciężarnych i w okresie połogu;
D.U05	Stosuje w swojej pracy zasady wynikające z wytycznych WHO, ICM, FIGO i Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego (PTG);
D.U06	Wykorzystuje założenia psychoprofilaktyki położniczej;
D.U07	Ustala indywidualne plany opieki prenatalnej w odniesieniu do ciężarnej, a w razie konieczności dokonuje ich modyfikacji;
D.U09	Planuje postępowanie położnicze i obejmuje opieką położniczą kobietę ciężarną i położnicę, w zależności od rozpoznanej sytuacji położniczej;
D.U10	Wdraża standardy dotyczące opieki nad ciężarną z zagrażającym porodem przedwczesnym;
D.U13	Wykonuje i interpretuje badanie KTG (kardiotokograficzne);
D.U19	Wykonuje zabiegi okołoporodowe u noworodka i ocenia jego stan według obowiązujących skal oceny;
D.U20	Promuje karmienie naturalne i prowadzi poradnictwo laktacyjne;

D.U21	Przestrzega zasad aseptyki i antyseptyki;
D.U22	Posługuje się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi;
D.U23	Stosuje procedury postępowania z narzędziami po porodzie i po zabiegach położniczych (dezynfekcja, przygotowanie do sterylizacji), zgodnie z wymogami sanitarno-higienicznymi;
D.U24	Zakłada i zmienia opatrunki na ranie operacyjnej;
D.U25	Realizuje zadania położnej w opiece profilaktycznej, diagnostycznej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej nad kobietami w ciąży i w porożu wynikające z obowiązujących przepisów prawnych oraz standardów postępowania położniczego;
D.U26	Przygotowuje kobietę i jej partnera do funkcji prokreacyjnej i macierzyństwa lub ojcostwa;
D.U27	Przygotowuje kobietę do badań diagnostycznych, w tym prenatalnych, oraz w nich uczestniczy;
D.U28	Rozpoznaje ciążę na podstawie objawów domyślnych, prawdopodobnych i pewnych oraz zapoznaje kobietę ze zmianami zachodzącymi w jej organizmie podczas ciąży;
D.U29	Stosuje profilaktykę ogólną i swoistą chorób zakaźnych dotyczących kobiet przygotowujących się do macierzyństwa i ciężyarnych;
D.U30	Edukuje kobietę w zakresie higieny i odżywiania podczas ciąży, porożu;
D.U31	Prowadzi edukację z zakresu dostępnych metod antykoncepcji, naucza naturalnych metod regulacji poczęć;
D.U32	Planuje i realizuje opiekę położniczą nad ciężarną i położnicą w przebiegu ciąży, porożu powikłanego współistniejącymi chorobami położniczymi i niepołożniczymi;
D.U33	Rozpoznaje ciążę obumarłą;
D.U34	Opiekuje się matką po poronieniu, porodzie martwego dziecka, narodzinach dziecka z wadami rozwojowymi i po urazie okołoporodowym;
D.U35	Otacza opieką psychologiczną matkę nieletnią i samotną;
GINEKOLOGIA I OPIEKA GINEKOLOGICZNA	
D.W33	Przedstawia zmiany zachodzące w organizmie kobiety w poszczególnych okresach jej życia;
D.W34	Omawia nieprawidłowości w budowie narządów kobiecych;
D.W35	Przedstawia prawidłowy przebieg cyklu miesięcznego i jego zaburzenia oraz przygotowanie kobiety do samoopieki w tym zakresie;
D.W26	Omawia rodzaje antykoncepcji;
D.W36	Przedstawia granice norm i patologii seksualnych, modele seksualności oraz charakteryzuje aktywność seksualną w różnych okresach życia człowieka;
D.W37	Charakteryzuje zaburzenia i patologie, w tym przemoc seksualną;
D.W38	Przedstawia metody diagnozowania i leczenia niepłodności;
D.W39	Omawia postępowanie diagnostyczne, lecznicze i pielęgnacyjne u kobiet ze stanami zapalnymi narządów rodnych, z chorobami przenoszonymi drogą płciową, zaburzeniami statyki narządu rodowego i wysiłkowym nieotrzymaniem moczu;
D.W40	Omawia rolę położnej w przygotowaniu pacjentki do operacji ginekologicznej;
D.W 41	Przedstawia sposoby monitorowania stanu pooperacyjnego u pacjentki po operacji ginekologicznej (kontrola parametrów życiowych, profilaktyka przeciwzakrzepowa, gimnastyka ruchowa, gimnastyka oddechowa, profilaktyka przeciwbólowa);
D.W42	Omawia zmiany zachodzące w okresie menopauzy, ich wpływ na stan zdrowia kobiety i możliwości zapobiegania (osteoporoza, choroby układu krążenia, zaburzenia metaboliczne, zaburzenia psychiczne);
D.W43	Określa udział położnej w diagnozowaniu pacjentek ze schorzeniami ginekologicznymi (ocena ekosystemu pochwy, cytodiagnostyka, kolposkopia, badania patomorfologiczne, diagnostyka endokrynologiczna);
D.W44	Omawia diagnostykę i metody leczenia zmian w piersiach: mammografia, sonomammografia, biopsja aspiracyjna cienkoigłowa (BAC), rezonans magnetyczny;
D.W45	Przedstawia epidemiologię i patogenezę chorób nowotworowych narządów płciowych żeńskich i

	sutka;
D.W46	Omawia udział położnej w profilaktyce chorób nowotworowych;
D.W47	Zna zasady postępowania z chorym przed i po zabiegach ginekologicznych oraz w trakcie radioterapii;
D.W48	Omawia opiekę nad chorym w terminalnej fazie choroby nowotworowej;
D.U30	Edukuje kobiety w zakresie higieny i odżywiania w schorzeniach ginekologicznych i w pozostałych okresach jej życia;
D.U31	Prowadzi edukację z zakresu dostępnych metod antykoncepcji, naucza naturalnych metod regulacji poczęć;
D.U36	Sprawuje opiekę ginekologiczną nad kobietą w różnych okresach jej życia i stanie zdrowia – od poczęcia do senium;
D.U37	Uczestniczy w diagnostyce i leczeniu chorób i wad narządów płciowych oraz planuje opiekę ginekologiczną;
D.U21	Przestrzega zasad aseptyki i antyseptyki;
D.U24	Zakłada i zmienia opatrunki na ranie operacyjnej;
D.U38	Rozpoznaje choroby sutka i edukuje pacjentkę w zakresie samobadania i samoobserwacji;
D.U39	Rozpoznaje wczesne objawy nowotworowe i stany przedrunkowe;
D.U40	Rozpoznaje zaburzenia statyki narządu rodniczego, uczestniczy w leczeniu i profilaktyce nieotrzymania moczu;
D.U41	Rozpoznaje zaburzenia i patologie seksualne;
D.U42	Przygotowuje kobiety do zabiegów operacyjnych ginekologicznych, przeprowadzanych z zastosowaniem różnych technik;
D.U43	Przygotowuje pacjentkę po zabiegu operacyjnym do samoopieki i samopielęgnacji w warunkach domowych oraz współpracuje z rodziną chorej;
NEONATOLOGIA I OPIEKA NEONATOLOGICZNA	
D.W11	Opisuje opiekę nad noworodkiem po porodzie;
D.W18	Określa zakres opieki realizowanej przez położną nad noworodkiem w położeniu prawidłowym i powikłanym;
D.W23	Przedstawia wytyczne dotyczące postępowania z noworodkiem zakażonym wirusami HIV, HBV, HSV, HCV;
D.W49	Omawia czynniki warunkujące prawidłowy rozwój prenatalny i postnatalny;
D.W50	Zna specyfikę opieki nad noworodkiem w zależności od jego dojrzałości i stanu klinicznego;
D.W51	Omawia stany przejściowe okresu noworodkowego;
D.W52	Wyjaśnia zasady profilaktyki krzywicy i anemii żelazoniedoborowej;
D.W53	Zna cele i zasady dokonywania testów przesiewowych u noworodka;
D.U19	Wykonuje zabiegi okołoporodowe u noworodka i ocenia jego stan według obowiązujących skal oceny;
D.U21	Przestrzega zasad aseptyki i antyseptyki;
D.U44	Rozpoznaje rodzaje czynników wpływających na rozwój prenatalny i postnatalny;
D.U45	Planuje opiekę nad noworodkiem w zależności od dojrzałości, masy urodzeniowej ciała i stanu klinicznego;
D.U46	Wykonuje badania przesiewowe i szczepienia u noworodka oraz uczestniczy w badaniach diagnostycznych;
PEDIATRIA I PIELĘGNIARSTWO PEDIATRYCZNE	
D.W55	Rozumie reakcje dziecka i rodziców na hospitalizację;
D.W56	Różnicuje działania profilaktyczne I, II i III fazy w populacji wieku rozwojowego – okresu noworodkowego i niemowlęcego;
D.W57	Opisuje metody diagnostyczne i terapeutyczne chorób wieku rozwojowego;
D.W58	Omawia zasady racjonalnego żywienia dziecka, ostre i przewlekłe zaburzenia w odżywianiu oraz

	stany niedoborowe;
D.W59	Opisuje metody oceny rozwoju fizycznego i psychoruchowego dziecka;
D.W60	Omawia zasady opieki pielęgniarstwa nad dzieckiem w najczęściej występujących chorobach układu oddechowego, moczowego, nerwowego, pokarmowego, chorobach alergicznych, zakaźnych, metabolicznych i stanach niedoborowych;
D.W61	Charakteryzuje stany zagrażające życiu dziecka w przebiegu schorzeń układu oddechowego, krążenia, moczowego, pokarmowego i nerwowego oraz wyjaśnia ich patomechanizm;
D.W62	Omawia zasady kompleksowej opieki nad dzieckiem z mózgowym porażeniem dziecięcym i zespołem Downa oraz jego rodziny;
D.W63	Omawia zasady udzielania pomocy przedlekarskiej w oparzeniach i pielęgnowania rany oparzeniowej;
D.W64	Charakteryzuje zasady opieki nad dzieckiem chorym, w tym terminalnie i niepełnosprawnym;
D.W65	Przedstawia rolę położnej wobec matki i dziecka niepełnosprawnego;
D.U21	Przestrzega zasad aseptyki i antyseptyki;
D.U47	Interpretuje różnice w budowie i czynnościach organizmu człowieka dorosłego i dziecka w różnych okresach jego rozwoju;
D.U48	Rozpoznaje problemy zdrowotne dziecka w najczęściej występujących chorobach układu oddechowego, układu krążenia, układu moczowego, układu pokarmowego, układu nerwowego, chorobach alergicznych, chorobach zakaźnych, chorobach metabolicznych i stanach niedoborowych;
CHOROBY WEWNĘTRZNE	
D.W66	Opisuje problemy zdrowotne pacjentów w przebiegu chorób internistycznych;
D.W67	Omawia etiologię, patogenezę, obraz kliniczny, metody diagnostyczne, terapię i pielęgnowanie pacjentów z wybranymi chorobami: a) układu krążenia, w tym, choroba niedokrwienna serca, nadciśnieniem, niewydolnością krążenia, zaburzeniem rytmu serca, miażdżycą naczyń obwodowych i niewydolnością żylną, b) układu oddechowego, w tym: zapaleniem oskrzeli i płuc, astmą, przewlekłą obturacyjną chorobą płuc i zapaleniem opłucnej, c) układu pokarmowego, w tym: biegunkami, zaparciami, stanami zapalnymi, krwawieniami, chorobą wrzodową, zapaleniem i niewydolnością wątroby, zapaleniem trzustki, kamicą i zapaleniem pęcherzyka żółciowego, d) układu moczowego, w tym: stanami zapalnymi, kamicą i niewydolnością nerek, e) układu krwiotwórczego, w tym: niedokrwistością, białaczką, szkodą krwotoczną i zespołami wykrzepiania wewnątrznaczyniowego, f) układu dokrwienno-nerwowego, w tym: zaburzeniami czynności tarczycy, nadnerczy i trzustki, układu ruchu, w tym: chorobą reumatyczną, reumatoidalnym zapaleniem stawów i osteoporozą;
D.W68	Przedstawia problemy psychologiczne, społeczne i środowiskowe osoby niepełnosprawnej i jej rodziny, reakcje na niepełnosprawność i pokonywanie barier w procesie rehabilitacji;
D.W100	Zna rodzaje i zasady zlecania badań diagnostycznych
D.W101	Charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;
D.U49	Obejmuje chorego holistyczną opieką pielęgniarstwa w przebiegu schorzeń internistycznych, zgodnie z obowiązującymi standardami i procedurami;
D.U69	Potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne;
D.U70	Potrafi przygotowywać i podawać leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;
D.U71	Potrafi przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie;

CHIRURGIA	
D.W69	Interpretuje objawy i sposoby postępowania leczniczego w ostrych schorzeniach chirurgicznych;
D.W70	Omawia przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym i planowym;
D.W71	Omawia postępowanie pielęgnacyjne wobec chorego po zabiegu operacyjnym;
D.W72	Wyjaśnia zasady zapobiegania powikłaniom pooperacyjnym;
D.W73	Omawia rodzaje powikłań pooperacyjnych (krwawienie, choroba zakrzepowa, zapalenie płuc, rozejście się rany pooperacyjnej, sepsa) i ich objawy oraz stosowaną opiekę położniczą;
D.W74	Zna profilaktykę zakażeń chirurgicznych;
D.W75	Charakteryzuje zmiany metaboliczne w okresie ciąży wpływające na patomechanizm i odmienność obrazu klinicznego niektórych schorzeń chirurgicznych;
D.W76	Omawia postępowanie z ciężarną z urazem oraz zakażeniem tkanek miękkich;
D.W77	Przedstawia postępowanie lecznicze (zachowawcze i operacyjne) i pielęgnacyjne u kobiety ciężarnej z chorobami przewodu pokarmowego;
D.U50	Obejmuje chorego holistyczną opieką pielęgniarstwa w przebiegu schorzeń chirurgicznych, zgodnie z obowiązującymi standardami i procedurami;
D.U51	Rozpoznaje i zapobiega powikłaniom mogącym wystąpić po zabiegach operacyjnych;
D.U52	Planuje postępowanie pielęgniarstwo-położnicze w stosunku do kobiet w ciąży z problemami chirurgicznymi;
D.U53	Prowadzi intensywny nadzór pooperacyjny po zabiegu operacyjnym;
D.U21	Przestrzega zasad aseptyki i antyseptyki;
D.U22	Posługuje się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi;
PSYCHIATRIA	
D.W78	Omawia regulacje prawne oraz zasady przyjęć do szpitala pacjentów z zaburzeniami psychicznymi;
D.W79	Charakteryzuje obraz kliniczny, metody diagnostyczne, terapeutyczne oraz pielęgnowanie pacjentów w depresji, z zaburzeniami lękowymi, psychozami, uzależnieniami od substancji psychoaktywnych oraz zaburzeniami odżywiania;
D.W80	Opisuje zasady postępowania psychoterapeutycznego w sytuacji poronienia, urodzenia martwego dziecka martwego, niepełnosprawnego lub nieuleczalnie chorego;
D.W81	Charakteryzuje zaburzenia psychiczne w chorobach somatycznych oraz omawia zaburzenia psychiczne w okresie klimakterium i senium;
D.W82	Opisuje psychologiczne konsekwencje porodu matki młodocianej i samotnej oraz wskazuje rodzaje i formy wsparcia;
D.W83	Klasyfikuje i omawia objawy psychoz okołoporodowych;
D.U54	Rozpoznaje i interpretuje zachowania chorego pod kątem objawów psychopatologicznych;
D.U55	Rozpoznaje problemy chorego psychicznie (wynikające z obrazu psychopatologicznego lub zastosowanej farmakoterapii), określa cel działania i adekwatnie do tego planuje interwencje terapeutyczne;
D.U56	Przeprowadza działania promocyjne i profilaktyczne w stosunku do osób zagrożonych zaburzeniami psychicznymi;
D.U57	Rozpoznaje problemy rodziny osoby przewlekłe chorej psychicznie i udziela jej potrzebnej pomocy;
ANESTEZJOLOGIA I STANY ZAGROŻENIA ŻYCIA	
D.W20	Omawia udział położnej w prowadzeniu intensywnego nadzoru położniczego w stosunku do ciężarnej, rodzącej, położnicy w stanach nagłych;
D.W32	Omawia postępowanie we wstrząsie i koagulopatii w położnictwie;
D.W54	Zna zasady intensywnego nadzoru nad noworodkiem oraz prowadzenia tlenoterapii;
D.W84	Omawia zasady resuscytacji krążeniowo-oddechowej oraz objaśnia postępowanie w przypadku wstrząsu oligowolemicznego, ostrej niewydolności oddechowej i ostrej niewydolności nerek;

D.W85	Opisuje zasady prowadzenia intensywnego nadzoru bezprzyrządowego i przyrządowego;
D.W86	Wyjaśnia zasady prowadzenia intensywnego nadzoru w stosunku do pacjentek ze schorzeniami ginekologicznymi i położniczymi oraz u noworodka;
D.W87	Omawia sposoby łagodzenia bólu porodowego, zna rodzaje znieczulenia stosowanego u ciężarnej i rodzącej;
D.U17	W ramach udzielania pierwszej pomocy położniczej: a) zabezpiecza dostęp do żyły obwodowej, b) podaje wlew kroplowy, c) stosuje tlenoterapię, d) utrzymuje drożność dróg oddechowych, e) wykonuje czynności resuscytacyjne u kobiety i noworodka,
D.U21	Przestrzega zasad aseptyki i antyseptyki;
D.U23	Prowadzi intensywny nadzór pooperacyjny po zabiegu operacyjnym;
D.U58	Rozpoznaje stan zatrzymania krążenia i prowadzi resuscytację krążeniowo-oddechową (ALS, BLS);
D.U59	Dokonyuje oceny stanu zdrowia pacjentki i wdraża konieczne postępowanie w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia;
D.U60	Przygotowuje pacjentkę do znieczulenia oraz monitoruje jej stan po zastosowaniu znieczulenia;
D.U61	Bierze udział w farmakoterapii i leczeniu bólu;
REHABILITACJA W POŁOŻNICTWIE, NEONATOLOGII I GINEKOLOGII	
D.W88	Omawia metody rehabilitacji i fizjoterapii stosowane w ginekologii, położnictwie i neonatologii oraz zasady prowadzenia rehabilitacji po mastektomii i operacjach odtwórczych;
D.W89	Przedstawia rolę i zadania położnej oraz instytucji pozarządowych w podejmowaniu działań na rzecz osób niepełnosprawnych;
D.W90	Omawia znaczenie wykonywania ćwiczeń leczniczych i stosowanie czynników fizykalnych w pracy położnej;
D.W91	Opisuje fizjoprofilaktykę i psychoprofilaktykę w szkole rodzenia, zasady fizjoterapii w okresie połogu i po cięciu cesarskim;
D.W92	Wskazuje zasady wczesnej interwencji wobec dziecka z wadami rozwojowymi;
D.W93	Zna zasady usprawniania pacjentek po operacjach ginekologicznych wykonywanych drogą brzuszną i pochwową oraz omawia kinezyterapię w nieotrzymaniu moczu;
D.U62	Prowadzi rehabilitację trzyłożkową w usprawnianiu po operacjach ginekologicznych, cięciu cesarskim i po porodzie;
D.U63	Przeprowadza różne formy aktywności ruchowej w opiece nad kobietą ciężarną, rodzącą i pacjentką ginekologiczną;
D.U64	Przeprowadza zabiegi z zakresu fizjoterapii u noworodka;
PODSTAWY RATOWNICTWA MEDYCZNEGO	
D.W94	Omawia sposoby reagowania systemu ratowniczego na zagrożenia środowiska naturalnego i zagrożenia cywilizacyjne;
D.W95	Przedstawia przygotowanie systemu ratowniczego do reagowania w sytuacjach kryzysowych oraz rolę i zadania położnej w tym systemie;
D.W96	Zna akty prawne regulujące funkcjonowanie systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego;
D.W97	Omawia zasady pierwszej pomocy w przypadku niedokonanego utonięcia, wychłodzenia, przegrzania, porażenia prądem i piorunem;
D.W98	Charakteryzuje elementy medycyny katastrof, fazy i przebieg akcji ratunkowej, modele współpracy międzynarodowej, elementy zarządzania kryzysowego w katastrofach i klęskach żywiołowych;
D.W99	Omawia prawa człowieka w sytuacjach nadzwyczajnych i zasady przygotowania poszkodowanych do transportu.
D.U65	Udziela pierwszej pomocy w miejscu wypadku komunikacyjnego oraz w przypadku niedokonanego

	utonięcia, przegrzania, wychłodzenia, porażenia prądem i piorunem;
D.U66	Ocenia stan pacjenta urazowego na podstawie prostych parametrów życiowych i mechanizmu urazu;
D.U67	Wykonuje podstawowe i zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u dorosłych i dzieci;
D.U68	Stosuje automatyczną defibrylację zewnętrzną
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
D.K01	Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece oraz okazuje zrozumienie dla różnic światopoglądowych i kulturowych;
D.K02	Systematycznie aktualizuje wiedzę zawodową i kształtuje swoje umiejętności, dążą do profesjonalizmu;
D.K03	Przestrzega wartości i powinności moralnych w opiece nad ciężarną, rodzącą, położnicą i jej dzieckiem oraz kobietą zagrożoną chorobą i chorobą ginekologicznie;
D.K04	Wykazuje odpowiedzialność za pacjenta i wykonywanie zadań zawodowych;
D.K05	Przestrzega praw pacjenta;
D.K06	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;
D.K07	Zachowuje tajemnicę zawodową;
D.K08	Współdziała z zespołem interdyscyplinarnym w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;
D.K09	Przejawia empatię w relacji z podopieczną i jej rodziną oraz współpracownikami.